

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVI.

НЕДЕЉА 12. ЈУЛА 1898.

Број 28.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3 "
За стране земље на годину	9 "

ПРЕПЛАТА ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА.

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Суд општине београдске добио је 10. т. м-ца под Бр. 15881 од Управе вароши Београда претпис, с налогом да га у своме кругу обзнати, а којим се суду саопштава, да је управа добила следећи телеграм од господина Министра унутрашњих дела од 9. тек. м-ца П.М. 14346:

Народна скупштина решила је, и Његово Величанство Краљ благоволео је да-нас потврдити закон о изменама и допу-нама у закону о штампи.

Од суда општине београдске 10. Јула 1898. год. АБр. 4732 у Београду.

РАСПИС

Господина Министра народне привреде од 23. Јуна 1898. год. П.М. 4213 односно извоза сирових кожа.

Наши кожарски производи, који су до скора уживали најбољи глас на страним тржиштима, прилично су изгубили од своје негдашње вредности. На тржиштима као што су Лондон, Марселе, Беч и Христијанија, наша сирова кожа данас већ с неповерењем предусређе и није рег-кост, да се понуде наших извозника и сасвим одбијају. Овоме је, као што сам извештен, једини узрок од самих наших привредника, и то како оних, који се сушењем кожа баве, тако и оних, који њима тругују.

Вредност коже цени се не само по њезиноме квалитету, већ и по количини нечистоте, коју она у себи садржи, а по узансу, који је утврђен у трговачком свету, сирове коже ни у ком случају не могу имати више од 4 до 5 од сто нечистоте. С тога се у трговачком свету пази, да је руно чисто и да су распона дрвца што тања и лакша, а као правило важи да се за разапињање коже употребљава трска или танко суво пруће, и то највише на три места: код предњих и задњих ногу и код главе. Међутим се у нас на све ово обраћа врло мала пажња, па се чак тера и до несавесне шпекулације. По неки од оних што се сушењем и продајом кожа баве, а нарочито трговци, купују од народа различне коже, те их у већим количинама продају извозницима, служећи се при томе по све не-допуштеним средствима.

Тако они омажу цело руно глином или блатом, па затим кожу изврну, осуше је и у денкове спакују, или у место тога, разапињу коже дебелим и сировим дреновим облицима обично на 6–10 места, услед чега кожа буде са 20, 30, 50, па и више процената тежа.

Овако радећи они наносе не само велике штете и нашим извозницима и страним трговцима, већ убијају кредит једноме врло важноме артиклу наше извозне трговине. Осим тога, ова-

крај радња противна је и јасним законским про-писима, по којима је она квалификувана као превара, и казни се по §. §. 252 и 391. Казнен. Зак.

Ја сам и прошле године предузео био нужне мере, да овој несавесној шпекулацији станем на пут, па како баш сада наступа сезона, када се коже суше и припремају за извоз, то сам сматрао за дужност да Управи по нова препоручим, да обрати најозбиљнију пажњу на све оне шпекуланте, који се при сушењу кожа служе недопуштеним средствима, и да сваког оног, који би се у несавесној шпекулацији ухватио, на одговор узима и по закону казни.

Но да би радња Управе имала у овом погледу што већег успеха, то ће она при извођењу овог мог расписа овако поступити. Најпре ће овај распис објавити у своме подручју и том приликом препоручити свима онима, који се сушењем и продајом кожа баве, а нарочито кожарским трговцима, да руна морају бити чиста и разапета трском или танким сувим прућем, највише на три места, но тако да укупна тежина тих дрвца ни у ком случају не повиси тежину кожа више од 5%. Саобразно овом распису Управа ће за тим водити у своме подручју строг и сталан надзор, а с времена на време изашиљаће у радње ових привредника и трговаца по једног свог вишег органа, да се на лицу места увери о стању исушенih кожа. Па ако би се утврдило, да се који од дотичних при сушењу кожа служи каквим недопуштеним средствима, Управа ће сваког та ког узети на одговор и по закону казни.

Али колико је потребно да Управа обрати пажњу на сушење кожа, још је потребније да се стара, да се рђаве и нечисте коже не извозе из земље. Тога ради ја сам предузео што је потребно, да царинарнице сваки транспорт кожа доставе месној полицијској власти, која ће одмах изаслати једног свог вишег органа, да коже комисијски прегледа; па ако се нађе да су коже изнутра омазане глином или блатом, или да су разапети дрвцима, која кожа повишивају тежину више од 5%, он ће их вратити пошиљаоцу, а о извршеном прегледу саставиће протокол и исти послати надлежној полицијској власти, да дотичног узме на одговор и по закону казни.

О извршењу овога као и о свему што се по овоме распису буде предузимало нека ме Управа извести.“

У вези расписа ове Управе од 11. Децембра пр. год. № 26738 којима је достављен кварту претпис Господина Министра унутрашњих дела, тицајући се ове ствари, управа му поново наређује, да све појединости, које Господин Министар Народне Привреде овим својим расписом тражи од полицијских власти, изврши; да нарочиту пажњу обрати својим органима на про-лавце и купице кожа, како не би ни један примећени случај несавесне трговане овог артикла остао без својих заслужених законских после-

дица. Деси ли се пак тако што, кварт ће употребити најстрожије законске мере противу оваких трговаца и ниједног несме промашити казна.

Суд општине обзнањује свима кожарским трговцима овај распис и позива их, да се по њему управљају.

Од суда општине београдске, 10. Јуна 1898. год. АБр. 4733 у Београду.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

СВЕЧАНА СЕДНИЦА

на Видов-дан

15. Јуна 1898. године

Председавао председник г. И. Д. Стевановић, присуствовали чланови суда г. г. Б. Ј. Рајић и Јов Антонијевић, од одборника била: г.г. Стев. Ивковић, Марко С. Петро-нијевић, Др. Стеван Марковић, С. Ј. Азијел, К. С. Ка-рачић, Милов. Јил-чиковић, Коста Д. Главинић, М. О. Пе-тровић, Стеван Максимовић, Др. Леко, Коста М. Ђурић, Б. Пантелејић, Дамњан Стојковић.

I

Председник општине, отворио је данашњу свечану седницу кратким говором, у којем је изложио значај данашњег дана и прочитао је решење одбора општинског од 15. Јуна 1889. год. којим је установљено награђивање израђених задатака из српске историје.

За тим је прочитан извештај академијског савета Велике Школе из којег се види, да је Академијски Савет расписао овај задатак из Српске Историје: „Трговачки центри и путеви по српској земљи у нашем средњем веку и у турском доба“; да су Савету поднета на оцену 4 рада џака Велике Школе о овоме задатку; да је по прегледу тих радова Академијски Савет нашао, да рад под мотом: „Друмови ће пожељет Турака; ал' Турака нигде бити неће“, који су израдили Јован Ердељановић и Риста Т. Николић философи, — заслужује прву награду; да рад под мотом: „Трговина је један од најзначајнијих моментата у еволуцији једног народа“, који је израдио Коста Н. Костић филозоф — заслужује другу награду а оба рада и да се штампају; да и трећи рад под мотом: „Незнано—непитано, знано вољено“ заслужује награду, па како нема три награде, Академијски Савет је предложио, да се и овај рад каквом наградом награди.

По саслушању свега овога, одбор је решио, да се Јован Ердељановић и Риста Т. Николић философи награде првом видовданском наградом од четири стотине динара за њихов рад: Трговачки центри и путеви по српској земљи у нашем средњем веку и у турском доба; да се Коста Н. Костић филозоф награди другом видовданском наградом од две стотине динара за његов рад под истим насловом. Да се оба ова рада штампају у општинским новинама а за тим одштампају у засебној књизи. Да се Петар Косовић и Михаило Миладиновић философи за њихов рад под истим насловом награде по препоруци Академијског Савета са једном стотином динара,

која сума да падне на терет партије за светковине и заветине.

РЕДОВНИ САСТАНАК

18. Јуна 1898. год.

Председавао председник г. Н. Д. Стевановић, присуствовао члан суда г. Б. Ј. Рајић, од одборника били: г.г. М. Ј. Марковић, Глиша Стојановић, Т. Пантелић, Дим. Гавриловић, Трајко Стојковић, Коста Др. Ризнић, Др. Леко, С. Азријел, Др. Стеван Марковић, М. Капетановић, Стеван Максимовић, Васа Николић, Дамјан Стојковић, Р. Драговић, Др. Лазаревић, М. Савчић, Н. И. Стаменковић, Љуба Живковић, Коста Д. Главинић, Марко С. Петровић, Ј. М. Јанковић, К. Н. Лазаревић, Стеван Мильковић, Милов. Миленковић, Михаило Ђ. Илић, Влад. Чортановић, М. О. Петровић и Евг. М. Чоловић.

I

Прочитани су записници одборских одлука седница држаних 11. и 15. Јуна ове године и учињене су ове измене и допуне:

у решењу КЊБр. 402, да није поручен угаль Браће Минха, него су га они сами послали општини као пробу.

у решењу КЊБр. 404 да је академијски савет огласио оба прва рада ћачка као потпуно једнака по доброти и да би их требало једнако и наградити.

II

Одборник г. Стев. Максимовић замера, што се не однесе са Великог трга земља где је капац оправљен него смета саобраћају.

Председник је изјавио,

да ће наредити да се та земља одмах уклони.

III

Председник извештава одбор, да су одборници г. г. Дим. Живадиновић и Васа Николић, који су одређени да присуствују избору кметова на дан 28. о. м., — изјавили, да тога дана неће бити у Београду и молили су, да се ослободе ове дужности.

По саслушању овога одбор је решио,

да на дан 28. Јуна ове године присуствују избору кметова на место г. Живадиновића г. Коста Др. Ризнић одборник и на место г. Васе Николића г. Јанаћко М. Јанковић одборник.

IV

Поводом оскудице у води у новом београдском водоводу председник извештава одбор, да је одређена једна стручна комисија, да види, зашто бунари сад не дају онолико воде колико су пре давали; да су радови око копања нових бунара већ при kraју и да ће ускоро бити спојени са водоводом, што ће по свој прилици са свим отклонити ову оскудицу у води и док то све не буде готово, садања ће се количина воде распоређивати подједнако на све крајеве варошице.

Одбор је примио к знању,

ово саопштење председника општине.

V

По прочиташу акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 3992 и 4070, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да му је Тодор Вукосављевић помоћник обућарски непознат; да су доброг владања и доброг имовног стања: Драгољуб Михајловић Тричко, бакалин, Светозар и Младен Боторићи каферије, Владимир Станковић трговац, Васа Даниловић фотограф, Станоје и Риста Обрадовићи трговци, Леополд Шлезингер сајџија; да је Јован Бутковић месар доброг владања и средњег имовног стања и да је Божа Скочић кафед. доброг владања и сиротног имовног стања.

VI

По прочиташу молбе Светозара Грујића служитеља општинског АБр. 4225 и лекарског увељења одбор је решио,

одобрава се молбоцу Грујићу једномесечно осуство од дужности ради лечења с тим, да му се исто има рачунати од дана кад га стане употребљавати.

VII

Председник извештава одбор, да је суд општински решењем својим од 16. о. м. АБр 4062 одредио за другу половину месеца Јуна цену лебу од 30 паре по килограму, пошто је средња цена житу за прошлых 15 дана била 18 дин. од 100 кгр.

Одбор је примио к знању,

ово решење суда општинског.

VIII

На предлог председника општине а накнадно својем решењу од 13. Маја о. г. АБр 3532, одбор је решио,

да се ослободе таксе трошаринске и 55 (педесет и пет) кграма јаја уvezених и употребљених за прославу шесдесетогодишњице Краљеве гарде.

IX

По прочиташу извештаја гл. књиговодства, АБр. 3792 да се одборска повериштица одређена решењима одборским АБр. 2397 и 2794 за преглед рачуна и књига општинских за 1897. год. и за прво тромесеће ове 1898. год. на неколико позива нису могли састави, одбор је решио,

да рачуне општинске и књиге за 1897. год. и за прво тромесеће 1898. год. прегледају и поднесу одбору извештај одборници г. г. Соломон Ј. Азријел, Мих. Ђ. Илић, Стев. Мильковић, Ђ. Р. Одавић и Евг. М. Чоловић, с тим, да тројица могу пуноважно радити.

X

По прочиташу предлога одборника г. М. Арсенијевића АБр. 3567, да се споменик Кнеза Михаила електричном светлошћу осветли, одбор је одлучио,

да члан суда Б. Ј. Рајић и одборници г. г. Др. Стеван Марковић и М. О. Петровић извиде да ли није споменик довољно осветљен околним електричним лампама и ако би га требило још осветљавати, то како и на који начин.

XI

По прочиташу акта г. Министра војеног АБр. 3812, којим тражи од општине, да му уступи цело војничко (врачарско) поље за подизање касарне артиљеријске, одбор је решио,

да се ово војничко (врачарско) поље не може уступити држави за подизање касарне, јер је исто веома потребно општини. Да се умولي господин Министар војени, да касарне подиже на Бањичком брду где су и логори и које је цело брдо општина уступила војсци за логор и касарне.

XII

По прочиташу акта господина Министра војеног АБр. 4067, којим тражи од општине да му уступи општинско земљиште на топчидерском друму звано „стари сењак“ за подизање завода за спровлање анималне лимфе и бактериолошког и гијенског института, одбор је решио,

да се ово тражено земљиште не може уступити држави јер је оно општини потребно. Да се умولي господин министар да овај завод подигне поред модерне кланице на Дунаву где се обично таки заводи и подижу и где држава има довољно свога земљишта.

XIII

По прочиташу акта господина министра војеног АБр. 4112, којим тражи, да на земљишту званом Батал-џамија установи опште војено збраниште гарнизона београдског, одбор је решио,

да се одговори господину министру војеном, да је ово земљиште општина уступила држави за подизање зграде за народну скупштину и да општина тим земљиштем више не располаже.

XIV

Председник објављује да је на дневном реду нова понуда Косуа и Мариновића за извршење и експлоатацију великих радова општинских, која је већ раздата свима одборницима на проучавање.

Како су овој понуди предате председнику општине још неке накнадне изјаве понуђача то је одбор после поименичног гласања са 21 гласом против 3 (5 нису гласали) решио,

да се решавање о овој понуди одложи до 1. Августа ове године и да се до тог времена одштампа понуда са накнадним изјавама и разда одборницима.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

26. Јуна 1898. год.

Председавао председник г. Н. Д. Стевановић, присуствовао члан суда г. Б. Ј. Рајић, од одборника били: г. г. К. С. Карадић, Стеван Максимовић, Васа Николић, Глиша Стојановић, С. Ј. Азријел, Дамјан Стојковић, М. О. Петровић, Дим. Гавриловић, К. Др. Ризнић, Др. Стеван Марковић, Р. Драговић, М. Капетановић, Др. Леко, Евг. М. Чоловић, Коста Д. Главинић, Коста М. Ђурић, Милош Савчић, К. П. Михајловић, М. Ј. Марковић, К. Н. Лазаревић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 18. Јуна о. г. и у одлуци КЊБр. 415, учињена је допуна,

да би требало градити касарне на Бањичком брду, јер је подесније од врачарског поља.

II

Пошто је и одборник г. Коста Др. Ризнић изјавио, да му је немогућно да 28. о. м. присуствује избору кметова због својих трговачких послова, одбор је решио,

да на место г. Ризнића буде члан бирачког одбора на овоме збору одборник г. Глиша Стојановић.

III

Председник извештава одбор, да је у име општине београдске а на позив одбора за подизање споменика присуствовао свечаном откривању споменика Великоме Књазу Милошу у Пожаревцу на дан 24. Јуна 1898. год. и да је у име општине ове положио на споменик сребрни венац.

Одбор је примио к знању,

овај извештај председника с одобрењем да се трошак око набавке сребрног венца исплати из партије буџетске на светковине и заветине.

IV

Одборник г. Свеца Максимовић предлаже, да се решењем одборским од 4. Јуна о. г. утврђен којефицијенат од 12 за одређивање цене лебу смалу.

Одбор је одлучио,

да за сада остане ово решење одборско и одређени којефицијенат у снази и да се о овоме решава доцније, кад се летина среди и кад се буде могло видети какав је квалитет овогодишњег жита.

V

По прочиташу акта Управе вар. Београда и њених одељака АБр. 4162 и 4295, којима се

г.) Цимета.

Проба од 29 I под знаком 9	пепео 5.00%	микроскоп. преглед: чист.
" " "	2	3.12%
" " "	8	2.90%
" " "	7	3.41%
" " "	6	3.52%
" " "	5	4.76%
" " "	3	3.86%
" " "	1	3.16%

д) Туцан шећер

Проба од 29 I под знаком 4	нечисто: 0.22%	спец. теж. 5%	раств. 1.0175	шећ. 88%
" " "	1	0.12%	"	1.0192
" " "	3	0.204%	"	1.0186
" " "	5	0.25%	"	1.0175
" " "	6	0.18%	"	1.0195
" " "	7	0.09%	"	1.0195
" " "	2	0.202	"	1.0186
" " "	9	0.19%	"	1.0195

Туцана кафа.

Проба од 29|I под знаком 1 фалзификована са прженим јечом.

" " " " " 6 " " "

Разни предмети.

Водњика.

У радњи код „Ере“ на тргу Краља Александра, смрзнула се делимично водњика у бурету, те је се тако, природним процесом створио екстракт водњика. Ту сам прилику употребио да под оваковим лакшим околностима поједине састојке те водњике изолиша姆, како би и о овом пићу дознали шта у ствари пијемо. Анализа је показала ове резултате:

специфична тежина код 15°C	1. 0037.
алкохола	0. 83%
екстракта	0. 98%
пепела	0.188%
шећера	0.051%
угљене киселине	0.308%
сирћетне киселине	0.399%
јабучне киселине	0.087%
винске киселине	0.099%
глицер. и биљ. смолатих материја	0. 34%
у пепелу: фосфорне киселине	0. 0179 проценти односе се на само водњику а не на пепео,
хлора	0.010%
креча	0.036%
магнезије	0.017%
калијумоксида	0.054%
натријумоксида	0.012%

Ова водњика је само од веће, са мало рена и слачице спроведена. Друга проба, коју сам купио у радњи преко пута теразиског кварта показала је ове бројеве:

специфична тежина код 15°C	1. 0284.
алкохола	0. 45%
екстракта	3. 38%
шећера	2. 81%
угљене киселине	0.012%
сирћетне киселине	0.030%
пепео	0.188%

Ова водњика је од веће и крупнога спроведена, ну како сам врло мало материјала за рад имао, то нисам могао анализу даље да проширим.

Овај рад продужићу и потрудићу се да што више разних водњика за анализу прибавим.

Лековита течноста.

Анализом нашао сам: воде. спиритуса, камфора, аloe и куркуме.

Бео камен, који је нађен у лебу

Анализом констатовано сам да је тај камен: стипса.

Цеђ.

Садржава 32% натрон-хидрата.

Пирит.

Гвожђа оксид и хидрат. 3.20%.

Викс.

Да ли има слободне сумпорне киселине и спиродијума? Слободне сумпорне киселине нема, спиродијума има.

Саун.

Воде: 34%; слобод. алкалије: 0.; невезане масти: 0.

У Београду, 2. фебруара 1898. г.

Д-р А. Зега

хемичар Општ. београдске.

НАРЕДБА

Господин Министар народне привреде, прописао је 21. Јуна ове год. ПБр. 4154, правила о прегледу хране на општинским тржиштима.

У храну спадају: пшеница, јечам, овас и раж.

Правила ступају у живот данас.

Како се по чл. 11. истих правила има храна продавати и куповати искључиво на једном општинском тржишту и како према чл. 3. правила преглед хране има да врши тржишни одбор, одређен и за преглед сувих шљива, — то и управа наређује: да се догон хране ради продаје и куповине, има у будуће вршити искључиво на „Свето-Никољском тргу“, на коме се тргу доносе и продају и суве шљиве. Ни на једној другој београдској пијаци, несме се храна ни догонити ни продавати.

Обзнањујући ово свима продавцима и купцима хране, управа им ставља до знања, да ће се свака непослушност према овој наредби казнити по § 326 крив. зак.

Из канцеларије Управе вар. Београда 1. Јула 1898. год. Бр. 15271 у Београду.

НАРЕДБА

По наредби г. Министра унутрашњих дела СМ 3945, морају се ове године каламити сва деца, која до сада нису никако каламљена и сва лица, која су каламљена пре седам и више година.

Суд општине београдске, позива све грађане без разлике, да донесу своју децу на каламљење, која до сада нису никако каламљена и да сви они (мушки и женске) дођу на каламљење, који су пре седам или више година каламљени.

Каламљење врше општински лекари бесплатно сваке недеље од 3—5 часова по подне у згради „Црвеног Крста“ и у сали „Мира“ на Врачару.

Који не дође на каламљење или своје дете не донесе да се калами, биће кажњен са 100 динара по члану 20. тачки 8. саниитетског закона.

Из суда општине београдске, ЛБр. 1409 2. Јула 1898. године.

ОБЗНАНА

По решењу г. Министра војног ЕПМ 6110 ове год. и распису команданта дунавске дивиз. области од 30. Јуна 1898. г. ЕМ 6118, почеће ове године набавка сена и сламе у војном сењаку у Београду куповином од народа на дан 15. Јула о. г.

Комисија ће сено и сламу примати сваки дан од 7—12 часова пре и од 2—7 часова по подне и то само кад су лепи дани.

Цена сену одређена је 4 а слами 2 динара сто килограма.

Примљено сено и сламу плаћаће комисија у сењаку одмах по предаји.

Сено и слама примаће се и за старе дужне порезе, а и од оних лица или општина, којима је учињена позјмица у ранијим годинама.

С тога се позивају сви дужници, да ове године неизоставно врате све што су узели и држави дугују, како сено, тако и сламу и пшеницу.

Пшеница ће се примати у граду београдском код профијантског слагалишта.

Ово се обзнањује грађанству, ради знања.

Од суда општине београдске, 3. јула 1898. год. АБр. 4462, у Београду.